

Mannerheim ja lotat

Kenraali Mannerheimistä tuli sotiemme kuluessa hyvin suuren kansalaisjoukon kunnioittama henkilö, sodan ikoni. Kun puolustusvoimia perustettiin, hän allekirjoitti samalla mm. Lotta Svärd -järjestön perustamisen. Mannerheim piti tällöin ehdottomana edellytyksenä lottien täyttää aseetomuutta. Hän arvosti erikoisesti lottien koulutussuunnitelmaa ja piti tärkeänä heidän osuut- taan mm. suojeluskunnan manöövereiden muo- nituksessa ja sairaanhoidossa.

Kunnioitus ja ihailu oli molemminpuolista. Lottien sääntöihin ei kuulunut tervehtiminen ylempään- sä armeijan tavoin, mutta Mannerheimille piti niitata. Mannerheim vieraili usein lottien tilai- suuksissa kunnioittaen niitä läsnäolollaan. Hän vieraili mm. arvostetulla Tuusulan päällystökurs- silla Artjärvellä, jossa koulutettiin lottien johtavia jäseniä.

Mannerheim oli erikoisen kiitollinen ja yllätynyt vallassa ollessaan siitä vapaaehtoisesta, palkat- tomasta työstä, jota lotat tekivät. He eivät aske- leitaan laskeneet. Lottien tapa toimia oli omiaan tasoittamaan yhteiskunnallisia eroja. Valtion rahat eivät olisi riittäneet huolehtimaan edes pakollisista sodan synnyttämistä velvoitteista.

Mannerheim myönsi Fanni Luukkoselle 1940 Tuusulan opiston pääjuhlassa I luokan Vapau- denristin miekkoineen kannettavaksi kaulassa. Edelleen hän 1941 liitti lottien ja sotilaskotiliiton puheenjohtajat protokollassa kenraalikuntaan kuuluviksi. Tämä merkitsi henkilöiden keskinäis- tä arvojärjestystä tietyissä muodollisissa tilai- suuksissa.

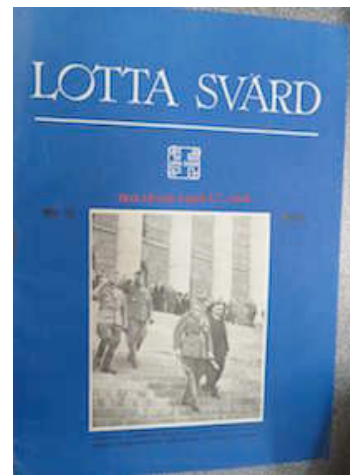
Tästä kiitollisina lotat valmistivat Mannerheimille kesäpuseron kevyestä lottakankaasta. Puseroa Mannerheim, joka oli hyvin tarkka pukeutumi- sessaan julkisuudessa, piti etupäässä kotiolois- sa. Pusero on vieläkin etukäteistilauksesta näh- tävissä nykyisessä Mannerheim-museossa. Ker- rotaan, että myös jotkut muut kenraalit olisivat halunneet lotilta samanlaisen paidan, mutta Mannerheim vilkaisi 160 kg painanutta esikunta- kenraaliaan ja sanoi: ”Emmehän halua viedä lotilta heidän kaikkea kangastaan.”

Mannerheim huomioi lottia monella tavoin. Mik- kelissä, kallion sisällä, oli esikunnan viestikeskus Lokki. Siellä työssä olleet lotat eivät vuorojensa aikana saaneet poistua ulkoilmaan. Mannerhei- millä oli tapana itse viedä heille muun muassa joulusuklaat.

Rauhanehtojen tultua julki ja valvontakomission alkaessa toimintansa alkoi vaikuttaa siltä, että myös lottajärjestö olisi lopetettavien yhdistysten joukossa. Tasavallan presidenttinä ollessaan Mannerheim hyväksyi 1944 lottien varojen no- pean siirtämisen kaikkialta maasta Suomen Naisten Huoltosäätiö -nimiselle laitokselle tur- vaamaan osaltaan sodasta kärsineiden, myös lottajärjestössä toimineiden, tulevaisuutta.

Mannerheimin mielestä lottien rohkea ja ryhdi- käs läsnäolo vaikutti rohkaisevasti myös sotilai- siin.

Seija Aantaa

Tasavallan presidentti Mannerheim elokuussa 1944 pois- tumassa eduskunnasta pääministeri Linkomiehen kanssa. Lotta Svärd -lehden 13/1944 kansi.

TURUN SEUDUN LOTTAPERINNE- YHDISTYKSEN HALLITUS 2024

Suvianna Seppälä puheenjohtaja

040 845 4643 (puhelut klo 15.00 jälkeen)

suvsep@gmail.com

Airi Nikkilä varapuheenjohtaja

040 741 7101 airi.nikkila@elisanet.fi

Heli Teittinen sihteeri

044 080 8675 heli.teittinen@utu.fi

Satu Heikkinen taloudenhoitaja, jäsenrekis- teri, lottakerho 050 309 1535

satumummi59@gmail.com

Varpuleena Kirstilä 040 537 7947

varpuleena.kirstila@gmail.com

Ulla Korpela 050 563 3949

ulla.korpela@pp5.inet.fi

Helena Käpä 044 333 8425

kaapahelena@gmail.com

Kristiina Peltomäki 050 342 4389

kristiina.peltomaki@tales.fi